

обаче във вековете на феодаалното развитие на обществото той се изявява едновременно в две роли: а) в ролята на творец и изпълнител, и б) в ролята на зрител и потребител. Естествено, първата роля е далеч по-силно ограничена за изпълнение, докато втората роля по същество няма никакви ограничения за изпълнение. Именно в тази диспропорция между двете роли на един и същи субект спрямо неговите духовни (културно-развлекателни и мистично-религиозни) потребности следва да се търси част от истината за европейския прием на циганските племена по нашия континент.

По-конкретно, тежкия живот на хората в условията на средновековието е задушавал немалко художествено-творческата реализация на отделните човешки индивиди. В същото време и самодейната (личностна и групова) художествено-творческа изява в дадено селище по силата на своята природа не е могла да се изявява във всеки конкретен момент, особено пък "по поръчка". И точно тези "празнини" в създаването, изпълнението и консумацията на културно-развлекателните и мистично-религиозните творби са могли и са запълвали в някаква форма и степен разселващите по европейските земи цигани. По силата на обществено-историческата им определеност още от начина им на живот в пределите на тяхната прародина, те просто са били своеобразно "вечно" съществуващи и своеобразно "вечно" предлагащи се дейци на културно-развлекателна и мистично-религиозна дейност. Техните песни и танци, техните киманета и дайрета, техните сценични изяви с мечки и маймунки, техните врачки и баячки, и т. н. са идвали да запълват наличния "вакуум" в културно-развлекателния и мистично-религиозния живот на европейците по ония времена.

Следва да се отбележи, че културно-развлекателната дейност на циганите будела особен интерес, когато в нея се ангажирали рискови или поне странни и непознати за конкретния зрител животни и птици. Неслучайно циганите акцентирали на дресурата на мечки (диви зверове, които будят страх с присъствието и възхищение от уменията да бъдат покорени на човешката воля и ръка) и маймуни (непривични за фауната на европейския континент и крайно забавни с пластичните си изяви по време на играта), с която циганите тряб-